Aitenova Elmira'nın 6D010300-pedagoji ve psikoloji alanında PhD doktora derecesini kazanmak için hazırlanan "Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitiminin oluşturulması" konulu araştırma tezine yurtdışı danışmanı

GÖRÜŞÜ

Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının mesajlarında öğretmenlerin geleceğe yönelik olarak yetiştirilmesinde önemli değişikliklerin programa yansıtılmasıyla ilgili görüşlerini yazılı ve sözlü açıklamalarında dile getirmiştir. El başı konuşmalarında, Kazakistan'ın gelişmesi için öncelikli alanların, "kaliteli eğitim, sanayileşme" olduğunu ifade etmiştir.

Günümüz öğretmenlerinin alanında uzman, rekabetçi niteliklere sahip; gelecekteki mesleğiyle ilgili olabilecek gelişmeleri takip eden meslekteki uygulamalar ilgisini çeken, mesleki yeterlikleri ve becerileri gelişen, eğitimli ve nitelikli uzman olarak yetişmesi oldukça önemlidir. Kazakistan Cumhuriyeti'nin 2020-2025 dönemine ait devlet eğitim ve bilim geliştirme programı, öğretmenin insan sermayesinin oluşumu üzerindeki etkisinin önceliğini ve eğitim sistemindeki sorunların çözülmesinin önemini öngörmektedir. Ayrıca rapor öğretmenlerin mesleki eğitimlerinin kalitesini ve rekabetçiliğini geliştirmeyi öncelikli hedef olarak ele almaktadır.

Kazakistan'daki eğitim sorunların çözümü için raporda, aday öğretmenlerin eğitim alma sürecinde mesleki uzmanlığına odaklanılması gerektiği ve mesleğe yönelik eğitimlerini güçlendirmenin önemi vurgulanmalar yapılmaktadır.

Bu bağlamda öğretmenlerin yetiştirilmesinde çift odaklı olarak fakültelerde teorik eğitim ve uygulamalı eğitimlerinin anaokulları, genel ortaokullar ve kolejlerde aynı anda verilmesini sağlayan çift odaklı öğrenme süreci tezin konusunu oluşturmaktadır.

Aitenova Elmira tez çalışmasının teorik çerçevesini oluştururken araştırma sorunları doğrultusunda Kazakistan Cumhuriyeti eğitim politikasının normatif yasal dokümanları, felsefi, psikolojik-pedagojik alanla ilgili alan yazın incelenmiş, analiz edilmiş tezin yapısal modelleme, teorik kanıtlama yapılmıştır. Ayrıca tezin deneysel uygulamaları ve karşılaştırmalar yapabilmek için anket geliştirilerek istatiksel analizler yapılarak tezin verileri tablolar oluşturularak yorumlanmıştır.

Tezinde sonuç olarak, aşağıdaki yeni bilimsel sonuçlara ulaşılmıştır:

-Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitimi oluşumunun teorik temellerini tanımlamış;

-Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitimi oluşumunun bileşenleri, ölçüleri ve göstergelerini belirlemiş;

-Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitimi oluşumunun pedagojik-psikolojik şartlarını belirlemiş;

-Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitimi oluşumu sürecinde yapısal-işlevsel bir model geliştirmiş ve etkinliğini deneysel olarak test etmiştir.

Araştırmanın sonuçları ve temelde hazırlanan bilimsel ve tez sonuçlarına dayalı teknik önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca tezde önerilen uygulamaların öğretmenlerin

fakültelerdeki teorik eğitim sürecinde ve genel ortaöğretim okulları ve kolejlerdeki öğretmenlik uygulaması sürecinde öğretmen adaylarının ileri eğitim sürecinde kullanılabilirliği ortaya konulmuştur.

Doktora öğrencisinin tez içeriği ile ilgili bilimsel dergilerde, uluslararası ve yurtdışı konferanslarda makale ve bildirileri yayınlanmıştır.

Bununla birlikte Scopus veri tabanına dahil edilen impact faktor etkisi olan yabancı dergilerde 2 makalesi yayınlanmıştır.

Araştırmanın teorik ve pratik aşamalarını gerçekleştirirken doktora öğrencisi araştırma metodolojisi (yöntemleri) hakkındaki bilgilere sahip olduğunu göstermiştir.

Aitenova Elmira yurtdışı stajı sürecinde de kendisinin doktora yeterlik bilgi, becerilere sahip olduğunu, araştırma problemine olan ilgisini, araştırmacılık becerisini belirli bir düzeyde göstermiştir.

Aitenova Elmira tarafından hazırlanan "Çift odaklı öğrenme koşullarında aday öğretmenlerin mesleki eğitiminin oluşturulması" konulu tezini bitirmiştir. Tezde elde edilen sonuçların ve uygulama önerileri öğretmen yetiştirme alanına katkı sağlayabilecek önemli bir çalışma olarak görülmüştür.

Bu nedenle, çalışma bilimsel alana katkı sağlayıcı bir tez olarak değerlendirilmiştir.

Aitenova Elmira'nın 6D010300-pedagoji ve psikoloji alanında PhD doktora derecesini kazanmak için hazırladığı doktora tezinin, doktora tez savunma jürisinde savunmasının uygun olduğu yönünde görüşümü bildiririm.

Yurtdışı danışmanı,
Doktor, Profesör
Yücel Gelişli
Gazi Üniversitesi

T.C. GAZİ ÜNİVERSİTESİ GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ 1926

Айтенова Эльмираның «6D010300 – педагогика және психология» мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін алу үшін жазылған «Дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығын қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық зерттеуіне шетелдік ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

Қазақстан Республикасы Президентінің халқына Жолдауларында мұғалімдер даярлауға өзгерістер енгізудің бірқатар шаралары көрсетілген. Елбасы «сапалы білім беру – Қазақстанның индустриясы мен инновациялық дамуының негізіне айналуы тиістігін» атап өткен. Болашақ мамандардың, соның ішінде бүгінгі педагогтың бәсекеге қабілетті болуы, кәсіби құзыретті, практикалық тәжірибеге бейім, өзінің болашақтағы кәсіби іс-әрекетіне қызығатын, кәсіби іскерліктері мен дағдылары қалыптасқан, білімді де білікті маман болуы қажеттілігіне мән берілген. Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы арналған білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасында педагогтың адам капиталын қалыптастыруға ықпалының басымдығы, білім беру жүйесіндегі проблемаларды шешудегі аса маңыздылығы басым көрсетіліп, оларды кәсіби даярлау мазмұнының сапасын жақсарту мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру міндеттелген.

Аталған міндеттерді шешу болашақ педагогтардың жоғары білім алу барысында келешектегі кәсіби қызметіне практикалық бағдарлы даярлануын, яғни практикалық дайындығын күшейту қажеттілігін арттырады.

Осыған байланысты педагогикалық білім беруде теориялық даярлығы мен практикалық даярлығы оқу орнында және өндірісте, яғни білім саласында бала бақшаларда, мектептер мен колледждерде қатар жүруді жүзеге асыратын дуальді оқыту өзекті болып табылады.

Айтенова Эльмира диссертациялық жұмысын жазу барысында зерттеу проблемасына қатысты философиялық, психологиялық-педагогикалық әдебиеттерге теориялық талдау; контент-талдау, модельдеу, теориялық негіздеу, ҚР білім беру саясатының нормативті-құқықтық құжаттарымен танысу; озық тәжірибелерге талдау жасау; іс-әрекет нәтижелерін салыстырмалы талдау; сауалнама, тестілеу, диагностикалық әдістемелер, математикалық өңдеу әдістері мен тәсілдерін қолданды.

Соның нәтижесінде жаңа ғылыми нәтижелерге қол жеткізді:

- дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығын қалыптастырудың теориялық негіздерін анықтады;
- дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығының компоненттері, өлшемдері мен көрсеткіштерін айқындады;
- дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығы қалыптасуының психологиялық-педагогикалық шарттарын айқындады;

- дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығын қалыптастыру үдерісінің құрылымдық-функционалдық моделін жасады және оның тиімділігін тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексерді.

Зерттеу жұмысының барысында алынған нәтижелер мен олардың негізінде дайындалған нақты ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды, зерттеу материалдарын жоғары оқу орындарының оқу-тәрбие үдерісінде, жалпы білім беретін мектептердің, колледждердің тәжірибесінде, педагог мамандардың біліктілігін жетілдіру және қайта даярлау жүйесінде пайдалануға болады.

Докторанттың диссертация мазмұны бойынша еңбектері ғылыми журналдарда, халықаралық және шетелдік конференцияларда жарық көрген. Соның ішінде Скопус мәліметтер базасына енетін нөлдік емес импакт-факторлы шет ел басылымдарында мақаласы жарияланғанын атап өтуге болады.

Зерттеу жұмысының теориялық және практикалық кезеңдерін орындауда автор ғылыми зерттеудің әдістемесін жетік меңгергендігін көрсетті. Айтенова Эльмира шетелдік тағылымдамадан өту кезеңінде де өзінің білімділігін, біліктілігін, ізденімпаздығын, зерттеу проблемасына аса қызығушылығын, белсенділігін, зерттеушілік қабілетінің жоғарылығын таныта білді.

Мен Айтенова Эльмираның «Дуальді-бағдарлық оқыту жағдайында болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығын қалыптастыру» тақырыбында жазылған диссертациясын аяқталған, алынған ғылыми жаңалығы практикада негізделген, маңыздылығы зор жұмыс деп білемін. Сондықтан, мен жұмыс жоғары деңгейде орындалған деп бағалаймын. Айтенова Эльмираның диссертациялық жұмысын «6D010300 - педагогика және психология» мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін алу үшін көпшілік алдында қорғауға ұсынамын.

Юджел Гелишли
Гази Университеті

/ресми мөр:
Гази Университеті
Гази оқу факультетің
жағынан Деканы/
/қолы/

Республика Казахстан, город Алматы.
Девятнадцатое ноября две тысячи двадцатого года.
Перевод с подлинника документа с турецкого языка на казахский язык выполнен переводчиком Цой Сергеем.

Подпись ______________________________

Девятнадцатое ноября две тысячи двадцатого года.
Я, Салмырза Қайрат Салмырзаұлы, нотариус города Алматы, действующий на основании государственной лицензии № 13000108 от 09.01.2013 года, выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи, сделанной известным мне переводчиком, гражданином Республики Казахстан, Цой Сергеем.

Зарегистрировано в реестре за № 7-4045
Оплачено нотариусу согласно, ст. 30 п.2 и ст. 30-1 Закона РК «О нотариате»

Нотариус __________